

Suomen luonnonsuojeluliiton Varsinais-Suomen piiri ry
Martinkatu 5, 20810 Turku
varsinais-suomi@sll.fi
040-372 5301

kirjaamo@lvv.fi

LVV-U/32454/2026

LAUSUNTO YVA-OHJELMASTA, GASGRID VETYVERKOT OY, ETELÄ-SUOMI

Gasgrid Vetyverkot Oy suunnittelee Suomen kansallista vedyn siirtoverkkoa. Hankkeen tarkoitus on mm. tukea Suomen hiilineutraaliustavoitetta.

Suomen luonnonsuojeluliiton Varsinais-Suomen piirin toimialueella vetyverkon Etelä-Suomen reitille sijoittuvat kunnat ovat Loimaa, Koski TL ja Salo.

Siirtoverkko koostuu siirtoputkista sekä venttiili- ja paineenvähennysasemista, joiden yhteyteen rakennetaan kaavin- ja mittausasemia. Putkireitin varteen sijoitetaan myös anodikenttiä. Vetyä suunnitellaan siirrettävän halkaisijaltaan enintään 1,2 metrin hiiliteräsputkissa. Vetyputki asennetaan metsämaalla vähintään yhden metrin ja pelloilla 1,2 m peitesyvyyteen. Vetyputkelle lunastetaan pysyvä 10 m levyinen käyttöoikeusalue, joka pidetään puustosta vapaana. Vedyn siirtoputkireittien yhteispituus on Etelä-Suomen alueella noin 443 kilometriä. Muutos maankäytössä on siis varsin suurin, mm. kalliota joudutaan louhimaan, puustoa joudutaan poistamaan paljon ja alueet tulee pitää puustosta vapaana tulevaisuudessakin.

YVA:ssa hankevaihtoehtoina on verkon läntisessä osassa suunnitellut ja tässä arvioitavat linjaukset ja nollavaihtoehtona (VE0) se, että hanketta ei toteuteta. Ohjelmassa kiitosta paikallisesti vaihtoehtoiset linjaukset pelkästään Varsinais-Suomen puolella; välillä Loimaa-Salo (1-2), Salo-Lapparla (2-3), Salo-Kuusla (2-6).

Reitti koskettaa tai vaikuttaa useaan Natura-alueeseen ja muihin suojelualueisiin. Mm. Raadessuon Natura 2000-alueen osalta linjaus kiertää suon ja vaikutusten osalta tehdäänkin Natura-tarvearviointi. Luonnonsuojelupiirin katsoo että samanlainen arvio tulee tehdä myös Kiskonjoen NATURA-alueen osalta. Joen alitusten osalta on kuitenkin tarkoitus perustellusti tehdä jo mm. korentoselvityksiä.

Salon Lapparlan alueen jälkeisillä linjausvaihtoehtoilla ei ole luontovaikutusten osalta ehkä suuria eroja, kummassakin linjauksessa joudutaan ”ylittämään” arvokkaan Kiskonjoen Natura 2000-alueen (pääosin vesilaki toteutuskeinona) ja varsin yhtenäisiä, jopa erämaisia kallio- ja metsäalueita ja pieniä peltoalueita. Kiskonjoen vesistö on suojeltu myös koskiensuojelulla. Kiskonjoessa erityisesti mahdolliset luontodirektiivin liitteen IV a-laji vuollejokisimpukan esiintymät pitää selvittää. Arvokas kalasto (meritaimen, lohi jne.) pitää myös huomioida. Kiskonjoen osalta voisi harkita suoraan tehtäväksi Natura-arviointi ellei se ole suunnitelmassa?

Salo Äijälästä Inkooseen johtava linjaus alittaa Kurkelanjoki. Alitus- ja kaivuukohta voi sisältää merkittäviä luontoarvoja. Muutoinkin myös tällä linjauksella on laajoja metsä- ja kallioluontokohteita.

Reitti halkoo pohjavesi- ja pohjaveden muodostumisalueita, vesistöjä, valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita (MAMA). Myös joillekin muutonaikaisille lintujen levähtämispelloille voi aiheutua ainakin rakentamisaikaista häiriötä. Luonnonsuojelupiiri esittää erityistä huomiota perinnebiotooppikohteiden muutos- ja kaivuu ja ennallistamistöihin.

YVA-ohjelmassa on esitetty tehtävät luontoselvitykset ja kohteet linjaukselta. Alustavat korento- ja liito-orava- ja kasvillisuusselvityskohteet sekä viitasammakoiden kuuntelupisteet on esitetty kartalla, mutta aineistosta ei käy ilmi tehdäänkö ja miten tehdään linnusto- ja lepakkoselvityksiä. Erikseen on mainittu että vaikutusalueella on petolintujen pesäpaikkoja ja tärkeitä MAALI-paikkoja. Lepakoidenkin osalta esimerkiksi kulttuuriympäristöt, luolat ja lohkareikot ja kosteikot voivat olla huomioitavia lisääntymis- tai levähdyspaikkoja, talvehtimiskohteita sekä ruokailualueita.

Myös selvityksiin käytetty aika ja ajankohta, toistot, menetelmät ja asiantuntemus tulisi käydä ilmi, jotta selvitysten laatu kävisi ilmi ohjelmasta. Tämä erityisesti siksi, että selvityksiin kuuluu vaikeita lajiryhmiä. Myös se miten tietokantoja mukaan lukien salattujen taustatietojen käytöstä.

Tiivistelmä selvitysten ja arviointien epävarmuustekijöistä tulisi esittää jo ohjelmavaiheessa ja miten eri vaikutusten arvioiden tarkkuus vaihtelee ja minkä lajiryhmien ja luontotyyppien osalta selvityksen taso jää alhaiseksi.

Suomen luonnonsuojeluliiton Varsinais-Suomen piiri ry.

Turussa 31.3.2026

Sauli Luttinen

Pauliina Hallivuori

Puheenjohtaja

Varapuheenjohtaja